

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie Modernă, Arhivistică și Etnologie
1.4 Domeniul de studii	Studii Culturale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Etnologie/ Licențiat în studii culturale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	HLR5203 Etnobotanica						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ariadna-Eleonora Sava						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	100	Din care: 3.5 curs	100	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					42
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					10
Examinări					8
Alte activități:					2
3.7 Total ore studiu individual	100				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu
4.2 de competențe	• Nu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală de curs, fotocopii, cărți etc.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• -

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea și descrierea conceptelor, a perspectivelor și metodelor utilizate în cercetarea etnobotanicii, ca domeniu particular al etnologiei. - Aplicarea conceptelor etnologiei și a metodelor specifice studiilor culturale în investigarea dinamică și diacronică a fenomenelor culturale legate de botanica populară. - Elaborarea unui discurs oral/scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de botanică populară.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea componentelor domeniului studii culturale/ etnologie în concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor cunoștințe de botanică populară/ etnobotanică românească și europeană, în cadrul etnologiei generale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • aplicarea cunoștințelor de etnologie într-un domeniu particular, acela al etnobotanicii • o situație adecvată a cercetărilor de botanică populară românească în contextul istoriei și teoriilor etnologice • însușirea și nuanțarea unor modalități de abordare a culturii folclorice • însușirea și exersarea unui limbaj etnologic corect • cultivarea diferenței de opinii și a civilizației dialogului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Organizarea activității semestriale. Prezentarea tematicii, a bibliografiei, a cerințelor și a modalității de evaluare.	Prelegerea interactivă; analiza de text.	
2. Etnobotanica și domeniul său de cercetare. Specificul acestei discipline, prin raportare la botanică și la etnologie.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică.	
3. Istoricul cercetărilor de botanică populară. Precursori ai disciplinei și teoriile.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
4. Istoria cercetărilor de botanică populară pe teren românesc. Începuturile cercetărilor de etnobotanică în România.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
5. Cercetări de etnobotanică în secolul XX. Contribuția lui Valer Butură (<i>Enciclopedie de etnobotanică românească</i>) și a lui Alexandru Borza (<i>Dictionar etnobotanic</i>).	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
6. Bradul în cultura folclorică românească. Date de botanică propriu-zisă. Utilizări ale bradului în contexte practice (tehnica și medicina tradițională) și rituale: în cadrul riturilor de trecere (nuntă, înmormântare); funcțiile rituale ale bradului; bradul în texte ritual-ceremoniale din folclorul românesc.	Prelegerea interactivă; brainstorming; întrebarea euristică; explicația; analiza de text.	
7. Mărul în cultura folclorică românească. Date de botanică propriu-zisa. Analogii uman-vegetal: mărul /creanga de măr	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică;	

în literatura populară și în cadrul obiceiurilor (calendaristice și din ciclul viești).	explicația; analiza de text.	
8. Grâul și pâinea în societăți tradiționale europene. Funcții ale grâului și ale produselor obținute din grâu în cultura tradițională românească.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
9. Plante psihotrope, narcotice și halucinogene în cultura folclorică.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
10. Cânepa – trecut și prezent. Muncile cânepei: utilizări ale cânepei în industria casnică – mituri și rituri. Cânepa în magia populară și demonologia populară (Joimărișa).	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
11. Plante cu utilizări în magia sărănească: mătrăguna – credințe, ritualuri de culegere, funcții, texte (descântece) și narări personale.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
12. Plante cu funcții miraculoase în imaginarul folcloric românesc și european: iarba-fiarelor.	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
13. Busuiocul în folclor; credințe și utilizări în cultura sărănească (funcții în riturile de trecere – uzaj profan și uzaj religios).	Prelegerea interactivă; întrebarea euristică; analiza de text.	
14. Sistemizarea cunoștințelor. Pregătirea examenului.	Expunerea, dialogul.	

Bibliografie

1. Bot, Nicolae, *Cânepa în credințele și practicile magice românești*, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei”, 1968-1970, pp. 279-322, reeditat în volumul *Studii de etnologie*, Cluj-Napoca, Casa Cărăi de Știință, 2008, pp. 59 -107
 2. Butură, Valer, *Enciclopedie de etnobotanică românească*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979
 3. Butură, Valer, *Enciclopedie de etnobotanică românească. Credințe și obiceiuri despre plante*, vol. II, Paris, Sociétés Européennes, 1988
 4. Butură, Valer, *Etnobotanica. O schițare a problemelor ce se pun în acest domeniu*, în „Sociologie românească”, IV, 1939, nr.1-4, pp.30-40
 5. Buzilă, Varvara, *Pâinea – aliment și simbol*, Chișinău, Editura Știință, 1999
 6. Detienne, Marcel, *Grădinile lui Adonis. Mitologia aromatelor în Grecia antică*, București, Editura Symposion, 1997
 7. Eliade, Mircea, *Ierburile de sub cruce*, în „Revista Fundațiilor Regale”, nr.11, 1939
 8. Eliade, Mircea, *Cultul mătrăgunei în România*, în volumul *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, București, 1980
 9. Frazer, James George, *Creanga de aur*, București, Editura Minerva, 1980
 10. Marian, Simion Florea, *Botanică poporană română*, vol. I – III, Suceava, Editura Mușatinii, 2008 (vol. I), Editura Academiei Române (vol. II – III), 2010
 11. Marian, Simion Florea, *Botanică românească*, București, 2000
 12. Marian, Simion Florea, Pamfile, Tudor, Lupescu, Mihai, *Cromatică poporului român*, București, Editura Saeculum I.O., 2002
 13. Oișteanu, Andrei, *Narcotice în cultura română: istorie, religie și literatură*, Iași, Polirom, 2010
 14. Văduva, Ofelia, *Civilizația păinii*, în „Revista de etnografie și folclor”, tom 38, nr. 5, 1993, pp. 451-463
 15. xxx, *Legendele românilor*, Vol.II, *Legendele florei*, Ediție critică și studiu introductiv de Tony Brill, București, Editura Minerva, 1981.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei a fost elaborat pe baza unei bibliografii actualizate, atât din punctul de vedere al etnologiei, cât și, metodologic, din cel al studiilor culturale. Conținutul este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară (Universitatea din București) și din străinătate (Université Libre de Bruxelles, Belgia).
- Disciplina furnizează studenților cunoștințele, competențele și abilitățile necesare în acord cu cerințele angajatorilor din domeniul studiilor culturale și din cercetarea etnologică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Formarea unei viziuni de ansamblu asupra domeniului etnobotanicii; - Producerea unui text științific corect și coerent pe o temă de botanică populară; - Utilizarea unui limbaj științific de specialitate. 	Examen scris	80%
	Participarea activă la cursuri, implicarea în analiza documentelor etnologice (textuale, materiale foto sau video).	Activitate la curs	20%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura principalelor texte de specialitate discutate la curs • Capacitatea de a opera cu concepte specifice etnologiei într-o cercetare de teren • Capacitatea de a produce un text scris, conform standardelor științifice, în domeniul etnologiei aplicate. 			